

ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Τοῦ Λαυρίου "Ορους.

Τὸ Λαύριον ὅρος κεῖται ἐν τῇ Ἀττικῇ πρὸς βορέων τοῦ Σουνίου. Ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις μεταλλεῖα ἀργύρου, ὃν αἱ σκωρίαι, ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον μείνασαι πλοῦτος ὅγνωστος, ἀνακαμινεύονται σήμερον παρ' ἑταιρίας γνωστῆς ὑπὸ τὴν ἐμπορικὴν ἐπωνυμίαν "Ροῦ καὶ Σ^α". Ἰδοὺ τί γράφει περὶ αὐτῆς ὁ Κ. Μανσόλας ἐν ταῖς πολιτειογραφικαῖς πληροφορίαις περὶ Ἑλλάδος.

"Η Ἐταιρία αὕτη ἀναλαβοῦσα τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην πρὸ τριῶν περίπου ἑτῶν καὶ ἀρχίσασα τὰς ἔργασίας τῆς ἀνακαμινεύσεως τῶν Σκωριῶν πρὸ δύο μόλις ἑτῶν διὰ καταβολῆς ἀδρῶν χρηματικῶν κεφαλαίων, οὐ μόνον ἐσύστησεν ἐν τῷ χωρίῳ Ἐργαστήρια τῆς Λαυριωτικῆς διάφορα ἔργοστάσια ἀνακαμινεύσεων, ἃς ἐνεργεῖ διὰ 12 ἐντέχνως κατασκευαστήσων καμίνων κινουμένων διὰ τριῶν ἀτμομηχανῶν, ὃν ἡ μὲν μία ἔχει δύναμιν ἵππων 22, αἱ δὲ ἑτεραι δύο ἀνὰ 30 ἵππων ἐκάστη, ἀλλὰ καὶ διαφόρους ἄλλας ἀνήγειρεν οἰκοδομάς διὰ κατάστημα διευθύνσεως, διὰ κατοικίαν τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς καὶ τῶν ἔργατῶν, δὲ ἵπποστάσια καὶ δι' ἀπονήγκας,

ἔσύστησε σιδηρονόργεια, ξυλουργεῖα, χημεῖα κλπ. κατεσκεύασε προκυμαίας, ἀμαξητὰς ὅδοὺς καὶ λιθοκτίστους γεφύρας, δεξαμενὰς ὕδατος, ὕδραγωγεῖα, ἀνέσκαψε φρέατα, καὶ ἀπεξήρανε ἔλη, καὶ ἀνήγειρεν οἰκίας καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας σκωριούχους νεέσεις.

Πρὸς ἐξόρυξιν σκωριῶν, καναρισμόν, μεταφορὰν καὶ χώνευσιν αὐτῶν ἐργάζονται κανεκάστην περὶ τοὺς 1200 ἐργάτας ἐπὶ ἡμερομεσημέρῳ $2\frac{1}{2}$ —4 δραχμῶν, καὶ ἀπασχολοῦνται διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν σκωριῶν ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐξορύξεως μέχρι τῶν καταστημάτων τῆς ἀνακαμινεύσεως καὶ ἄλλας ἐργασίας περὶ τὰς 400 φορτηγοὺς διτρόχους ἀμάξιας ἐπὶ ἡμερομεσημέρῳ 6 δραχμῶν.

Κατὰ τὰς ἐκ τῶν βιβλίων τῆς ἑταίριας ἐξαχνείσας σημειώσεις τὰ μέχρι τοῦδε καταβληθέντα παρ' αὐτῆς κεφάλαια ἀνέρχονται εἰς δραχ. 3,444,053,50. Τὸ δὲ ὄλικὸν ποσὸν τῆς ἐνεργηθείσης μέχρι τοῦδε ἀνακαμινεύσεως τῶν σκωριῶν ὑπολογίζεται εἰς τόνους 80,408,200 ἐξ ὧν ἐξήχνη καναρός μόλυβδος τόνων 5,298,148 ἐκτιμωμένου ἐκάστου τόνου πρὸς δραχμὰς 455.

Διὸ τὴν ἐργασίαν ταύτην τῆς ἀνακαμινεύσεως εἰσάγονται κατ' ἔτος περὶ τοὺς 15,000 τόνους Κόκ τοῦ Νιουκάστελ καὶ περὶ τοὺς 5,000 τόνους λιθανθράκων τοῦ αὐτοῦ τόπου.

Αἱ Λαυριωτικαὶ Σκωρίαι ἀπαντῶνται συσσωρευμέναι εἰς διαφόρους νεέσεις καὶ ὑπολογίζονται εἰς βάρος 1,474,699,641, δύνανται δὲ ἀπασπαι ν' ἀνακαμινεύσιται εἰς χρονικὸν διάστημα δέκα ἔτῶν περίπου, ὑποτιθεμένων εἰς διηγεκῆ ἐνέργειαν 15 καμίνων, δὲ δὲ ἐξ αὐτῶν ἐξαχνησόμενος καναρός μόλυβδος ὑπολογίζεται εἰς 120,000 περίπου τόνους.

Ἄλλ' ἡ ἐν τῇ Λαυριωτικῇ χώρᾳ ἐγκατασταθεῖσα αὕτη

βιομηχανία δὲν ἔφερε μόνον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀναγνώρισιν οὗτως εἰπεῖν, τοῦ πρὸ αἰώνων ἐκπίστου αὐτοῦ πλούτου, ἐξ τῶν λειψάνων τῶν ἀρχαίων μεταλλείων τοῦ ἀργύρου, τοῦ ὄποιου τὴν ἀξίαν οὐδεὶς ἐπεχείρησε πρότερον νὰ ἐξερευνήσῃ καὶ ἐκτιμήσῃ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ανθρῶπων κοινωνικὴν ἔποψιν ἐξεταζομένη, ἐπέφερεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ μεταβάλῃ ὅλόν ληφον τὴν πρότερον ἔρημον ἔκείνην χώραν, τὴν ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς δόξης τῶν Ἀνθηναίων ξηρὰν καὶ ἄγονον διατελοῦσαν, εἰς ἕστίαν βιομηχανικῆς ἐνεργείας καὶ δραστηριότητος, διασχιζόμενην ἀπὸ ἀμαξητὰς ὅδούς, καὶ ἀποστέλλουσαν ἐξ τῶν ἔρημῶν ὅλλοτε ἀκτῶν της σπουδαῖον πλοῦτον ἐμπορίου· καὶ ἦτις, προϊόντος τοῦ χρόνου, δύναται νὰ κατασταθῇ κέντρον σημαντικοῦ ἐμπορίου καὶ ν' ἀποτελέσῃ μίαν τῶν ἀνθηροτέρων Ἑλληνικῶν πόλεων, ὃς ὑπόσχεται ν' ἀνεγείρῃ καὶ παρ' ἧμῖν ὁ νεώτερος πολιτισμός.